

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 55

Helmond, 11 mei 2020

Zaaknummer: 50219285

Onderwerp: Veranderopgave inburgering

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met de komst van de nieuwe Wet inburgering krijgen gemeenten de regie over de inburgering. Doel van deze wet is dat nieuwkomers vanaf het eerste moment goed begeleid worden, zodat zij zo snel mogelijk kunnen meedoen in de samenleving. De invoering van de nieuwe wet is complex en een vroegtijdige voorbereiding is wenselijk. Graag wil ik u met deze raadsinformatiebrief op de hoogte brengen van de wijze waarop we dat als gemeente Helmond in samenwerking met de regio hebben opgepakt.

De beoogde ingangsdatum voor de nieuwe Wet Inburgering is recent door Minister Koolmees uitgesteld met een half jaar naar 1 juli 2021. Gezien alle onduidelijkheid over de uitvoering en het budget, maar ook vanwege het feit dat de wet nog niet in de Tweede Kamer behandeld is, komt het uitstel niet als een verrassing.

Aanleiding

In 2018 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de Wet inburgering 2013. Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat het huidige inburgeringsstelsel onvoldoende bijdraagt aan de integratie van nieuwkomers. Nieuwkomers doen te lang over hun inburgering en worden niet geprikkeld om op het hoogst mogelijke niveau de Nederlandse taal te leren. De verbinding met participatie in de samenleving wordt onvoldoende gemaakt. De doorgaande lijn tussen de asielopvang en verdere inburgering bij gemeenten verloopt niet soepel.

In 2019 zijn twee kamerbrieven verschenen. In de eerste (juli 2019) zijn de hoofdlijnen van de verandering aangegeven. Het doel van inburgering moet worden bereikt: alle nieuwkomers doen zo snel en volwaardig mogelijk mee in de Nederlandse maatschappij, het liefst via betaald werk. In de tweede (oktober 2019) is de uitwerkingsagenda voor de nieuwe Wet inburgering toegelicht. Hierin staat centraal wat er moet gebeuren, wat daarbij prioriteit heeft, wie erbij betrokken is en wanneer wat moet gebeuren. Het wetsontwerp heeft zowel betrekking op asielmigranten (statushouders) als op gezinsmigranten (huwelijksmigranten) van buiten de EU.

Aanpak

De beleidsadviseurs van de gemeenten in de Arbeidsmarktregio Helmond-De Peel hebben met de regiocoördinator van Divosa de voorbereiding van de implementatie van de nieuwe Wet inburgering (toen nog) per 1 januari 2021 ter hand genomen. Het visiedocument Veranderopgave Inburgering (bijgevoegd) en een voorlopig Implementatieplan Invoering nieuwe inburgeringswet 2021 zijn daarvan het resultaat.

De colleges van de zeven gemeenten hebben ingestemd met deze uitgangspunten en hebben – conform het implementatievoorstel – opdracht gegeven tot het instellen van een ambtelijke stuurgroep en een projectorganisatie om uitwerking te geven aan het Implementatieplan. Uitgangspunten voor de inhoud zijn:

eenvoud, snelheid, resultaat en samenhang. Uitgangspunten voor het proces zijn: lokaal wat kan, regionaal wat moet, duidelijkheid en maatwerk.

Bij de verdere uitwerking zijn tal van netwerkorganisaties zoals welzijnsinstellingen, werkbedrijf en taalaanbieders betrokken.

Financiële middelen

In de voorbereiding op de nieuwe wet zijn er landelijk per gemeente middelen beschikbaar gesteld, de zogenoemde Koolmeesmiddelen. Voor onze regio gaat dat om een bedrag van € 291.747 voor 2019 en 2020. Deze middelen zijn zowel bedoeld om de huidige groep statushouders een extra impuls te geven zodat zij nog voor de inwerkingtreding kunnen inburgeren en uitstromen, als voor de voorbereiding van implementatie van de nieuwe wet.

Deze Koolmeesmiddelen worden dit jaar op de volgende wijze ingezet:

- Eén derde gaat naar Senzer ten behoeve van taalcoaching en voor de verlengde inzet van 'praktijkondersteuners' uit de doelgroep. Doel is de huidige statushouders voldoende te laten inburgeren.
- Eén derde gaat naar een regionale projectleider ten behoeve van de gemeenten binnen de Arbeidsmarktregio Helmond-De Peel. Doel is de voortgang in het traject houden en het implementatietraject voorbereiden en uit (laten) voeren.
- Eén derde is nog niet bestemd. We gaan, mede gelet op het uitstel van de nieuwe wet, opnieuw kijken op welke wijze deze middelen het beste ingezet kunnen worden. De gemeenten binnen de Arbeidsmarktregio Helmond-De Peel zetten met deze middelen een pilot trajectbegeleiding op.

Vervolg

De projectorganisatie is gestart met haar opdracht. Het implementatietraject wordt nauwgezet gevolgd door de wethouders met de portefeuille Inburgering. Na de zomer informeren wij u opnieuw over de voortgang.

De behandeling van de Wet in de Tweede Kamer moet nog plaatsvinden. Het wetsontwerp ligt momenteel voor advies bij de Raad van State. Daarnaast is geconstateerd dat de middelen die beschikbaar komen niet toereikend zijn. De VNG heeft onderzoek laten doen naar de kosten en dit onderzoek bevestigt dit beeld. Minister Koolmees van SZW en de VNG hebben 28 april afspraken gemaakt over de financiële en inhoudelijke kaders van het nieuwe inburgeringsstelsel. Gemeenten krijgen structureel extra budget voor hun taken in het nieuwe stelsel. Daarnaast krijgen ze eenmalig budget voor de invoeringskosten. Zij hebben ook afgesproken hoe de gemeenten hun regierol kunnen verstevigen.

Hoogachtend
burgemeester en wethouders van Helmond

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
de burgemeester

H.J. de Ruiter
de secretaris